

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Β' ΒΑΘΜΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2024-2028

Εγκύκλιος υπ' αριθ.91/2024 για

τον περιφερειακό συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης -

επιλογή - καταστατική θέση - αρμοδιότητες

Αριθ. πρωτ.: 7579/25-1-2024

Α.Δ.Α.: ΨΡΤΒ46ΜΤΛ6-ΘΥΟ

Ιανουάριος 2024

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	3
Κεφάλαιο 1: Διαδικασία επιλογής Συμπαραστάτη	5
1. Διαδικασία.....	5
2. Περιεχόμενο προκήρυξης - ανακοίνωσης πρόσκλησης.....	5
3. Έκδοση προκήρυξης - ανακοίνωσης - πρόσκλησης	6
4. Πρόσκληση προέδρου περιφερειακού συμβουλίου	7
5. Υποψηφιότητες	7
5. Διαδικασία λήψης απόφασης περιφερειακού συμβουλίου	7
Κεφάλαιο 2: Θητεία - καταστατική θέση - κωλύματα.....	10
Κεφάλαιο 3: Αντικείμενο - Αρμοδιότητες - Σχέση με τις υπηρεσίες της περιφέρειας.....	11
Κεφάλαιο 4: Έκθεση Συμπαραστάτη.....	12
Θεσμικό πλαίσιο.....	14

Εισαγωγή

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης αποτελεί ένα θεσμό διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών, νομικών προσώπων και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Με το άρθρο 7 του ν. 4623/2019 (Α' 134), επαναφέρεται σε ισχύ με τις απαιτούμενες τροποποιήσεις-προσθήκες το άρθρο 179 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Τροποποιήσεις έχουν επέλθει και με την παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4873/2021(Α' 248) και το άρθρο 22 του ν. 5056/2023 (Α' 163).

Οι τροποποιήσεις-προσθήκες αφορούν:

- στον εξορθολογισμό της διαδικασίας επιλογής. Απαιτείται πλέον για την επιλογή συμπαραστάτη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου.
- στη δυνατότητα παρέμβασης του συμπαραστάτη, σε επίπεδο περιφέρειας, καθώς οι υπηρεσίες τους είναι υποχρεωμένες να ανταποκρίνονται άμεσα στα αιτήματά του.
- στη διεύρυνση του κύκλου προσώπων που μπορούν να ζητήσουν διαμεσολαβητική παρέμβαση του συμπαραστάτη. Πλέον, μπορούν να ζητούν διαμεσολαβητική παρέμβαση και άμεσα θιγόμενα νομικά πρόσωπα.
- στην έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία καθορίζονται ο τρόπος διεξαγωγής της διαδικασίας επιλογής του περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με την ηλεκτρονική ψηφοφορία και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο τεχνικό θέμα.
- στα κωλύματα και ασυμβίβαστα του συμπαραστάτη, τα οποία ταυτίζονται με αυτά των περιφερειακών συμβούλων.

Στο **Παράρτημα** παρατίθεται το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Για πληροφορίες και διευκρινίσεις σχετικά με τα θέματα που αναπτύσσονται στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στους κατωτέρω υπαλλήλους του Τμήματος Οργάνωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' Βαθμού:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ
Γκόλια Έφη	213136-4342	e.gkolia@ypes.gr
Θεοδωρακοπούλου Σοφία	213136-4391	s.theodorakopoulou@ypes.gr
Ποντικάκης Δημήτρης	213136-4321	d.pontikakis@ypes.gr
Χρυσάφης Γιώργος	213136-4395	g.chrisafis@ypes.gr

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>

Κεφάλαιο 1: Διαδικασία επιλογής Συμπαραστάτη

---

1. Διαδικασία

Η διαδικασία για την επιλογή του περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης γίνεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών. Η προθεσμία αυτή είναι ενδεικτική, ωστόσο η ολοκλήρωση της διαδικασίας δεν πρέπει να ξεπερνά ένα εύλογο χρονικό διάστημα, πέραν του διμήνου.

Η διαδικασία επιλογής του συμπαραστάτη ξεκινά από τη λήψη απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου, που δύναται να καθορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο προκήρυξης για την επιλογή ή από την έκδοση της πράξης προκήρυξης ή ανακοίνωσης ή πρόσκλησης από τον περιφερειάρχη - στην περίπτωση που δεν εκδοθεί απόφαση από το περιφερειακό συμβούλιο - και λήγει με την ολοκλήρωση της επιλογής.

Αν και από τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 179 του ν. 3852/2010 δεν προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής του περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης, κρίνουμε σκόπιμη την ενδεικτική αποτύπωση της διαδικασίας ως ακολούθως.

2. Περιεχόμενο προκήρυξης - ανακοίνωσης πρόσκλησης

Παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ρητά στο νόμο, κρίνεται δόκιμο το περιφερειακό συμβούλιο να συνέρχεται εντός διμήνου από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, προκειμένου να λάβει απόφαση για το περιεχόμενο της πράξης προκήρυξης - ανακοίνωσης - πρόσκλησης επιλογής του συμπαραστάτη.

Με το περιεχόμενο της προκήρυξης - ανακοίνωσης - πρόσκλησης, θα πρέπει να γνωστοποιούνται και να περιγράφονται κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

- οι ιδιότητες που αποτελούν κώλυμα ή είναι ασυμβίβαστες με την ιδιότητα του περιφερειακού συμπαραστάτη,
- το αντικείμενο - αρμοδιότητες της θέσης του περιφερειακού συμπαραστάτη,
- η θητεία και καταστατική θέση αυτού,

- τα απαραίτητα για την υποβολή υποψηφιότητας: βιογραφικό, στοιχεία επικοινωνίας, κ.λπ.,
- τα στοιχεία εκείνα που το περιφερειακό συμβούλιο κρίνει ότι είναι αναγκαία, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το πρόσωπο του συμπαραστάτη είναι γνωσμένου κύρους και εμπειρίας,
- ο χρόνος υποβολής δήλωσης υποψηφιότητας,
- η διαδικασία επιλογής,
- η δημοσιότητα της προκήρυξης - ανακοίνωσης - πρόσκλησης,
- να αναφέρεται ρητά ότι η υποβολή των υποψηφιοτήτων θα λάβει χώρα κατά την ίδια ημερομηνία με αυτή της διεξαγωγής της σχετικής συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου για την επιλογή του συμπαραστάτη.

Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων, σύμφωνα με το νόμο, συμπίπτει με την ημερομηνία διεξαγωγής της σχετικής συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου για την επιλογή του συμπαραστάτη. Για το λόγο αυτό, στην προκήρυξη - ανακοίνωση - πρόσκληση, θα πρέπει να γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους ότι θα εκδοθεί σχετική πρόσκληση του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία θα δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της περιφέρειας, που θα ορίζει την ακριβή ημερομηνία, ώρα και τόπο συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου, με θέμα, μεταξύ άλλων, την επιλογή περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης.

3. Έκδοση προκήρυξης - ανακοίνωσης - πρόσκλησης

Η προκήρυξη - ανακοίνωση - πρόσκληση **εκδίδεται από τον περιφερειάρχη**.

Προκειμένου να διασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, η προκήρυξη - ανακοίνωση - πρόσκληση πρέπει να λαμβάνει την ευρύτερη κατά το δυνατόν δημοσιότητα και να **γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο**.

Συνεπώς: α) δημοσιεύεται υποχρεωτικά, με αναγραφή ολόκληρου του κειμένου στο κατάστημα της περιφέρειας, β) αναρτάται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας, γ) αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια».

Η προκήρυξη - ανακοίνωση - πρόσκληση ισχύει και για τις δύο ψηφοφορίες που προβλέπει ο νομοθέτης για την επιλογή του συμπαραστάτη, είτε αυτές πραγματοποιηθούν στην ίδια συνεδρίαση είτε η επαναληπτική ψηφοφορία πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερη

συνεδρίαση. Σε περίπτωση μη επίτευξης εκλογής, εκδίδεται νέα προκήρυξη - ανακοίνωση - πρόσκληση.

4. Πρόσκληση προέδρου περιφερειακού συμβουλίου

Η πρόσκληση του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας, και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στους συμβούλους τουλάχιστον πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση, **θα ορίζει την ακριβή ημερομηνία, ώρα και τόπο συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου**, με θέμα, μεταξύ άλλων, την επιλογή περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης.

Στην πρόσκληση του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου δεν χρειάζεται να ορίζεται ως μοναδικό θέμα συζήτησης η επιλογή του συμπαραστάτη, καθώς ο νομοθέτης δεν απαιτεί ειδική συνεδρίαση για την επιλογή του.

5. Υποψηφιότητες

Οι ενδιαφερόμενοι για την θέση του περιφερειακού συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης **υποβάλουν την υποψηφιότητά τους, με δήλωση στο προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής**, αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

Οι υποψηφιότητες πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα που περιλαμβάνει ολοκληρωμένα στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο, διεύθυνση, e-mail), καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που κατά την κρίση του ενδιαφερόμενου πρόκειται να ενισχύσει την υποψηφιότητά του για την πλήρωση της θέσης.

5. Διαδικασία λήψης απόφασης περιφερειακού συμβουλίου

α. Διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας

Όσο αφορά στη διεξαγωγή της μυστικής ψηφοφορίας, ο νόμος δε διευκρινίζει σχετικά με την κατάρτιση ψηφοδελτίων των υποψηφίων. Ωστόσο, προς διευκόλυνση της διαδικασίας της ψηφοφορίας, είναι απαραίτητη η **κατάρτιση ψηφοδελτίων**, - με τη συμβολή της αρμόδιας υπηρεσίας της περιφέρειας, που οφείλει να μεριμνήσει για την ύπαρξη παραβάν για τη διασφάλιση της μυστικής ψηφοφορίας και του απαιτούμενου ηλεκτρονικού

εξοπλισμού για την κατάρτιση και αναπαραγωγή των ψηφοδελτίων - είτε ξεχωριστών με το όνομα κάθε υποψηφίου είτε ενιαίου, με την αναγραφή όλων των ονομάτων των υποψηφίων. Κατά την έναρξη της μυστικής ψηφοφορίας, οι περιφερειακοί σύμβουλοι παραλαμβάνουν από το προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου το/ τα ψηφοδέλτια, μαζί με λευκά ψηφοδέλτια.

Κάθε περιφερειακός σύμβουλος επιλέγει, μυστικά, το ψηφοδέλτιο του υποψηφίου που επιθυμεί να επιλεγεί συμπαραστάτης ή σε περίπτωση ενιαίου ψηφοδελτίου και θέτει ένα σταυρό προτίμησης στο όνομα του υποψηφίου που επιθυμεί να επιλεγεί συμπαραστάτης. **Περισσότερα του ενός (1) ψηφοδέλτια στον ίδιο φάκελο ή ψηφοδέλτιο με περισσότερους του ενός (1) σταυρούς προτίμησης, σε περίπτωση ενιαίου ψηφοδελτίου, δεν λαμβάνονται υπόψη.**

β. Επιλογή συμπαραστάτη

Η επιλογή γίνεται με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται έπειτα από μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου.

Ως περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης, **επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους**. Επομένως, πρέπει να τυγχάνει ευρείας αποδοχής από τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, ώστε να διασφαλιστεί το κύρος του θεσμού. Η πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου κρίθηκε από το νομοθέτη αναγκαία, για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού και, ως εκ τούτου, εκλέγεται για τη θέση αυτή το πρόσωπο που συγκεντρώνει την ειδική αυτή πλειοψηφία. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η απαιτούμενη πλειοψηφία για την επιλογή του συμπαραστάτη.

Αριθμός μελών του περιφερειακού συμβουλίου	Απαιτούμενη πλειοψηφία για την επιλογή συμπαραστάτη
35	23
45	30
61	41

85	57
----	----

Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση, με την ίδια πλειοψηφία.

Το πρόσωπο που δεν συγκεντρώσει την ειδική πλειοψηφία, ούτε στην πρώτη ούτε στην επαναληπτική ψηφοφορία, δεν μπορεί να επιλεγεί συμπαραστάτης και, ως εκ τούτου, η διαδικασία επαναλαμβάνεται.

Η απόφαση επιλογής του συμπαραστάτη δημοσιεύεται:

- α) στο κατάστημα της περιφέρειας,
- β) αναρτάται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας,
- γ) αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια», με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας της περιφέρειας.

Κεφάλαιο 2: Θητεία - καταστατική θέση - κωλύματα

Η θητεία του περιφερειακού συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την **καταστατική θέση** του εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου.

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης λαμβάνει **αντιμισθία** ισόποση με την αντιμισθία του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου. Στην περίπτωση που έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 182 του ν.3852/2010, εφόσον δεν λάβει την ειδική άδεια για τη διάρκεια της θητείας του, από την υπηρεσία της οργανικής του θέσης, δεν λαμβάνει αντιμισθία αλλά το μισθό της οργανικής του θέσης.

Ως προς το αξίωμα του περιφερειακού συμπαραστάτη, έχει εφαρμογή το άρθρο 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90) περί **κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβιβάστων** των περιφερειακών συμβούλων, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει¹.

Ως περιφερειακός συμπαραστάτης **δεν μπορεί να επιλεγεί** αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής.

Η **ανάκληση** του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του είναι επιτρεπτή, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία που περιγράφηκε για την επιλογή του.

---

¹ Σχετική η αριθ. 516/2023 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών (υπ' αριθ. πρωτ. 38053/2.5.2023, Α.Δ.Α.: 61ΦΛ46ΜΤΛ6-ΓΔ6) .

Κεφάλαιο 3: Αντικείμενο - Αρμοδιότητες - Σχέση με τις υπηρεσίες της περιφέρειας

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης αποτελεί ένα θεσμό διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και περιφέρειας και αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στον έγκαιρο εντοπισμό και την αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, ορθής εφαρμογής των νόμων, στη διασφάλιση της αμεροληψίας των περιφερειακών αρχών και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και διαφανούς διοίκησης.

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης δέχεται και διερευνά ενυπόγραφες **καταγγελίες** άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση εκ μέρους των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της. Στις περιπτώσεις αυτές, έργο και αποστολή του συμπαραστάτη είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ του θιγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου και της αρμόδιας υπηρεσίας καθώς και η λήψη όλων των απαραίτητων πρωτοβουλιών, προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους.

Ο συμπαραστάτης **υποστηρίζεται διοικητικά** από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή.

Κατά την εξέταση των καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει **στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας**, με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία.

Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης **δύναται να υποβάλλει συστάσεις** προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας, για την αποτροπή επανάληψής τους.

Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στον περιφερειακό συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του **Συνηγού του Πολίτη**, ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Κεφάλαιο 4: Έκθεση Συμπαραστάτη

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης συντάσσει **ετήσια έκθεση**. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται **στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου** για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής.

Ο περιφερειακός συμπαραστάτης μπορεί, επίσης, να προβαίνει στη **διατύπωση προτάσεων βελτίωσης** της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας, με μέριμνα των περιφερειακών υπηρεσιών.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Πίνακας Αποδεκτών:

1.Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

1.1. Γραφεία Γραμματέων

1.2. Διευθύνσεις Διοίκησης

2.Περιφέρειες

2.1. Γραφεία Περιφερειαρχών

2.2. Διευθύνσεις Διοίκησης

3. ΕΝΠΕ (info@enpe.gr)

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης

Θεσμικό πλαίσιο

Άρθρο 179 ν. 3852/2010

Περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης

1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης. Η σχετική διαδικασία γίνεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών. Υποψηφιότητες υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου. Ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής. Η θητεία του Περιφερειακού Συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον Πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου. Ως προς το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη ισχύει το άρθρο 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90) περί κωλυμάτων εκλογιμότητας και ασυμβιβάστων των περιφερειακών συμβούλων.

2. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεων της και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.

3. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στον περιφερειακό συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής ούτε τις Αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.

4. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 185 του παρόντος. Ο περιφερειακός

συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας με φροντίδα των περιφερειακών υπηρεσιών.

5. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου.

6.α. Η μυστική ψηφοφορία επιλογής του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης δύναται να πραγματοποιείται σε ειδική συνεδρίαση που διεξάγεται με τηλεδιάσκεψη για τον σκοπό της επιλογής του συμπαραστάτη μέσω του ειδικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία ``Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ`` της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία ``Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.)``. Για τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται το τρίτο εδάφιο της παρ. 1.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται ο τρόπος διεξαγωγής της διαδικασίας επιλογής του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με την ηλεκτρονική ψηφοφορία και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο τεχνικό θέμα.

Άρθρο 182 ν. 3852/2010,

Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της Περιφέρειας

1. Στους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και προέδρους του περιφερειακού συμβουλίου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης υποχρεωτικά ειδική άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους. Ειδικά για τους περιφερειάρχες και αντιπεριφερειάρχες η ως άνω άδεια χορηγείται ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης, ενώ για τους προέδρους του περιφερειακού συμβουλίου μόνο μετά από υποβολή σχετικής αίτησης. Αν οι πρόεδροι του περιφερειακού συμβουλίου δεν λάβουν την ειδική άδεια του πρώτου εδαφίου, λαμβάνουν τον μισθό της οργανικής θέσης τους. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και ως προς τον περιφερειακό συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης.

Άρθρο 185 ν. 3852/2010**Απολογισμός πεπραγμένων του Περιφερειάρχη και της Εκτελεστικής Επιτροπής**

1. Κάθε χρόνο σε ειδική συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής σε ότι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση της περιφέρειας.
2. Η ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται μέχρι 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους, με εξαίρεση το πρώτο έτος της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών και ανακοινώνεται πριν από δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες με κάθε πρόσφορο μέσο. Σε αυτή καλούνται τα μέλη της επιτροπής περιφερειακής διαβούλευσης, οι δήμαρχοι των δήμων της περιφέρειας και εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων. Το περιφερειακό συμβούλιο επιλέγει τον προσφορότερο χώρο για τη διεξαγωγή της ανωτέρω συνεδρίασης.
3. Κατά την ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά την παρουσίαση των πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής από τον περιφερειάρχη τοποθετούνται οι μετέχοντες.
4. Η περιφέρεια μεριμνά για τη μετάδοση της συνεδρίασης από τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο, καθώς και για τη χρήση κάθε άλλου μέσου ενημέρωσης των πολιτών.
5. Σε περίπτωση που το χρονικό διάστημα που προβλέπει το παρόν άρθρο παρέλθει χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες για την πραγματοποίηση δημόσιας συνεδρίασης απολογισμού, μπορούν οι περιφερειακοί σύμβουλοι να προκαλέσουν τη συνεδρίαση αυτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 167 για τη σύγκληση του περιφερειακού συμβουλίου.